

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ
ТА СУСПІЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ НАУК

МАТЕРІАЛИ

**IV Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції**

**«Застосування інноваційних технологій та методів навчання
при викладанні
фундаментальних та суспільно-гуманітарних освітніх компонентів
у закладах вищої освіти»**

18 БЕРЕЗНЯ 2026 РОКУ

м. Харків - 2026

стимулює розвиток критичного мислення та наукової грамотності учнів. Смартфон перестає бути відволікаючим фактором, стаючи потужним інструментом формування професійних компетентностей майбутніх фахівців у галузі фундаментальних та прикладних наук.

ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОГО ТА МУЗИЧНО-МИСТЕЦЬКОГО СПРЯМУВАННЯ

Хіріна ¹Г.О., Калашник ²М.П.

1 – Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

annakhirina@gmail.com

2 – Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

asd_x@ukr.net

Вступ. В умовах сучасної війни, яка триває вже чотири роки, та функціонування в онлайн режимі університетів у прифронтовій зоні, до яких відносяться НФаУ і ХНПУ імені Г. С. Сковороди, суттєвих трансформацій зазнає освітній процес, що зумовлене безпековою ситуацією. Підвищений рівень психологічної напруги, відсутність живого контакту з викладачем та іншими членами студентської групи, певна монотонність знижують ефективність занять та вимагає від викладача нових нестандартних форматів навчання. Орієнтація сучасного покоління здобувачів освіти на відеоряд, картинку, звуковий супровід орієнтує на використання інтерактивних методів навчання. Тому особливої актуальності набуває впровадження інтерактивних методів навчання у викладанні освітніх компонентів «Історія світової та української культури» та «Історія зарубіжної музики», які представляють культурно-мистецький процес та мають за мету формування у здобувачів освіти гуманістичних цінностей, виховання почуттів гідності, патріотизму, відповідальності за свою країну та світ у цілому. Інтерактивні методи навчання повинні сприяти збереженню мотивації здобувачів освіти, активізації їх пізнавальної діяльності та формуванню стійкого інтересу до історії культури власної країни та всього світу.

Мета роботи полягає в аналізі доцільності та визначенні педагогічних можливостей застосування інтерактивних методів навчання у процесі викладання освітніх компонентів культурно-мистецького циклу, а також у виявленні їхнього впливу на активізацію пізнавальної діяльності здобувачів освіти, підвищення мотивації до навчання та ефективність засвоєння історико-культурологічного матеріалу.

Матеріалами дослідження стали методичні розробки та публікації авторів,

цифрові освітні ресурси та інтерактивні платформи (зокрема LearningApps.org), діаграма «риб'ячої кістки» Фішбоун (англ. Fishbone Diagram), а також результати спостережень за навчальною діяльністю здобувачів освіти. У роботі застосовано теоретичні методи (аналіз, синтез, узагальнення науково-педагогічних джерел) та емпіричні методи (педагогічне спостереження, порівняльний аналіз, елементи опитування), що дало змогу оцінити ефективність інтерактивних методів навчання у викладанні історії культури.

Результати дослідження. Інтерактивні методи дозволяють створити динамічне, адаптивне та безпечне освітнє середовище, у якому здобувач освіти виступає активним суб'єктом навчального процесу, а не пасивним споживачем інформації. Для освітніх компонентів культурно-мистецького циклу це має особливе значення, оскільки осмислення культурної спадщини, історичної пам'яті та національної ідентичності набуває не лише академічного, а й світоглядного та терапевтичного виміру.

Ефективним сучасним засобом навчання вважаємо ділову гру на тему «Тезаурус культурно-мистецтвознавчих термінів». Група поділяється на дві команди, кожна команда обирає капітана. Капітани беруть аркуш з переліком термінів. Команда 30 секунд обговорює варіант відповіді, відповідь надає член команди, призначений капітаном. Якщо відповідь не вірна – право відповіді переходить до команди-суперника. За кожен правильний термін команда отримує +2 бали. Кожна команда повинна дати визначення 10 термінам.

Значні можливості для інтерактивного навчання має безкоштовний онлайн-портал LearningApps.org, що дозволяє створювати інтерактивні навчальні модулі (аплікації), які легко інтегруються в навчальний процес, особливо при онлайн навчанні. Платформа підтримує великий набір типів вправ та інтерактивних завдань і не вимагає від викладача і здобувачів освіти встановлення додаткового програмного забезпечення. Особливостями порталу LearningApps.org є зручність та гнучкість у створенні контенту, викладач має можливість формувати власні вправи з використанням тексту, зображень, аудіо, відео, посилань, що дозволяє адаптувати матеріал під конкретну тему курсу. Платформа пропонує різноманітні формати завдань, такі як вправи на відповідність, впорядкування, тест, кросворд, пазли, табличні завдання, об'єднання елементів, вікторини. Зручною є інтерактивна зворотна реакція, після виконання завдання здобувач освіти отримує миттєвий зворотний зв'язок – правильні або неправильні відповіді, що сприяє самоконтролю та самоосвіті.

Завдання, створені на порталі LearningApps.org, легко вбудовуються в сучасні навчальні платформи в LMS (Moodle, Google Classroom, Canvas), сайти, презентації через посилання.

Платформа дозволяє швидко аналізувати успішність засвоєння здобувачами освіти навчального матеріалу, викладач може контролювати виконання та успішність студентів, оцінювати динаміку засвоєння матеріалу.

Платформа LearningApps.org сприяє активізації пізнавальної діяльності, стимулює мислення, увагу та пам'ять, замінюючи пасивне сприйняття інформації на активну взаємодію з матеріалом.

Добре зарекомендували себе вправи можуть бути пов'язані з аналізом джерел, інтерпретацією культурних артефактів, порівнянням історичних явищ — що сприяє критичному мисленню. Перевагою даного інтерактивного засобу є можливість для студента працювати у власному темпі, повертатися до важких завдань, повторювати матеріал за потреби. Миттєвий фідбек дозволяє студенту самостійно оцінювати свої знання й усвідомлювати прогалини.

Гейміфіковані елементи (тести, пазли, кросворди) роблять вивчення історії культури та історії музики цікавим і динамічним. На заняттях з освітніх компонентів культурно-мистецтвознавчого циклу свою ефективність продемонстрували такі вправи LearningApps.org – пазли «Символи культури», «Музичні інструменти античності», метою яких є формування уявлення про ключові культурні символи та пам'ятки. Завдання полягає у збиранні пазлу із зображеннями видатних пам'яток світової культури (піраміди, Парфенон, Тадж-Махал, Софійський собор, або зображень музичних інструментів (формінги, кіфари, ліри, авлосу, сиринги, тимпану, кроталів, кимвалів). Після вдалого збору пазлу з'являється коротка інформація про об'єкт.

Зручними для перевірки знань надають тести «Етапи історії зарубіжної музики» та «Періодизація історії світової культури». Цікавою є вправа «Лінія часу», яка дозволяє відпрацювати хронологію основних культурних подій і розвиток музичних стилів і форм. Вправи на встановлення відповідності «Автор – твір» дозволяє пов'язати творців із їхніми роботами чи культурними явищами.

Платформа LearningApps.org дозволяє проводити різноманітні вікторини «Пам'ятки культури України», «Творчість композиторів бароко», «Музичні форми середньовічної культури». Метою вікторин є ознайомлення з культурною спадщиною певної історичної доби, а завданням є відгадати пам'ятку за описом або зображенням із варіантів відповідей. Метою кросвордів «Культурні терміни» та «Музичні терміни» є закріплення основних термінів, що притаманні певному історичному періоду.

Висновок. Інтерактивні методи навчання (використання цифрових платформ, візуалізацій, ігрових та проблемно-пошукових форм роботи) сприяють зниженню рівня стресу, розвитку критичного мислення, комунікативних навичок і здатності до рефлексії, що є вкрай важливим для студентської молоді, яка навчається в умовах постійної загрози та соціальної нестабільності. Таким

чином, актуальність використання інтерактивних методів у викладанні культурно-мистецтвознавчих освітніх компонентів в університетах прифронтової зони зумовлена як освітніми, так і соціально-психологічними викликами сучасності.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАНОГО ПРОЦЕСУ З ДИСЦИПЛІНИ «FITNESS EDUCATION ABROAD» У НІМЕЦЬКОМОВНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ

Червона С.П.

Харківська державна академія фізичної культури, м. Харків, Україна

nesveta@ukr.net

Вступ. Сучасні тенденції розвитку вищої освіти характеризуються інтенсивною інтернаціоналізацією, розширенням програм академічної мобільності та інтеграцією національних освітніх планів у глобальний інтелектуальний простір. Особливого значення ці процеси набувають у сфері фізичної культури, спорту та фітнес-індустрії, де професійна діяльність фахівців дедалі більше корелює з міжнародними стандартами підготовки (наприклад, EuropeActive) та глобальними векторами розвитку рекреаційної індустрії.

Основною метою дисципліни «Fitness Education Abroad» є формування у студентів системного уявлення про особливості організації фітнес-освіти у міжнародному освітньому просторі, а також розвиток професійних компетентностей, необхідних для ефективною діяльності у сфері сучасної фітнес-індустрії. Для реалізації поставленої мети в межах курсу вирішуються такі завдання:

1. дослідження специфіки організації навчального процесу в країнах німецькомовного вектору (DACH);
2. аналіз сучасних дидактичних підходів до викладання профільних дисциплін в умовах міжнародної інтеграції;
3. визначення методичних принципів, що забезпечують синергію професійних навичок та іншомовної комунікативної компетентності в німецькомовному академічному середовищі.

Матеріали і методи. У сучасному контексті міжнародної академічної інтеграції важливу роль відіграє викладання дисципліни «Fitness Education Abroad», яка спрямована на ознайомлення студентів із особливостями організації фітнес-освіти в різних країнах світу, зокрема у німецькомовному освітньому просторі, який охоплює Німеччину, Австрію та Швейцарію. Ці країни демонструють